

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated Examination Plan)

पाठ्यक्रमको रूपरेखा: संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated and Unified Examination System) को आधारमा सबैको लागि निम्नानुसारको हुनेछ।

परीक्षाको चरण	परीक्षाको किसिम	पूर्णाङ्क
प्रथम चरण (First Phase)	लिखित परीक्षा (वस्तुगत परीक्षा)	१००
द्वितीय चरण (Second Phase)	लिखित परीक्षा (विषयगत परीक्षा)	३००
अन्तिम चरण (Final Phase)	सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता	६५

१. लिखित परीक्षा: प्रथम चरण (First Phase)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अंक	समय
प्रथम	प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (Administrative Aptitude Test)	१००	४०	वस्तुगत(objective): बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू (MCQs)	१०० प्रश्न × १ अंक	१ घण्टा ३० मिनेट

प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (Administrative Aptitude Test) को अंक विभाजन

प्रथम पत्र	खण्ड	विषयवस्तु	अंक	पूर्णांक	उत्तीर्णांक	प्रश्न संख्या × अंक
प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण	(क)	सामान्य सचेतना (General Awareness Test)	५०	१००	४०	५० प्रश्न × १ अंक
	(ख)	अभिरुचि परीक्षण (Aptitude Test)	३०			३० प्रश्न × १ अंक
	(ग)	अंग्रेजी र नेपाली भाषा सक्षमता परीक्षण (English & Nepali Language Competence Test)	२०			२० प्रश्न × १ अंक

२. लिखित परीक्षा: दोस्रो चरण (Second Phase)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अंक	समय
द्वितीय	शासन प्रणाली (Governance Systems)	१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न × १० अंक	३ घण्टा
तृतीय	समसामयिक विषय (Contemporary Issues)	१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न × १० अंक	३ घण्टा
चतुर्थ	सेवा समूह सम्बन्धी (Service related subjects)	१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न × १० अंक	३ घण्टा

३. अन्तिम चरण: सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test, Group Test & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical) #	२० मिनेट
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	समूहमा व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation In group)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	४५	मौखिक (Oral)	

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सूचना प्रविधि सीप परीक्षण अन्तरगत प्रयोगात्मक (Practical) को अंक विभाजन

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शीर्षक	अंक	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२०५ अंक	५ मिनेट
		English Typing	२०५ अंक	५ मिनेट
		Word Processing	२ अंक	१० मिनेट
		Electronic Spread Sheet	१ अंक	
		Presentation System	१ अंक	
		Windows Basic, Email, Internet	१ अंक	
जम्मा			१०	२० मिनेट

द्रष्टव्यः

- यो पाठ्यक्रम रुपरेखा / योजनालाई संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणालीको आधारमा लिखित परीक्षा (प्रथम चरण र द्वितीय चरण) तथा अन्तिम चरण (सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई खण्डमा विभाजन गरिएको छ ।
- संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणालीको आधारमा उल्लिखित सेवाका सबै समूहको लागि प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको विषयवस्तु एउटै र अनिवार्य हुनेछ भने चतुर्थ पत्र सामान्य प्रशासन समूह र राजस्व समूहका लागि अलग र लेखा र लेखापरीक्षण समूहको लागि अलग हुनेछ।
- प्रथम पत्रको अभिरुची परीक्षण (Aptitude Test) र अंग्रेजी भाषा सक्षमता परीक्षण (English Language Competency Test) बाहेक अन्य प्रश्नहरू नेपाली भाषामा हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- परीक्षामा क्याल्कुलेटर वा अन्य कुनै उपकरण, मोबाईल, अन्य विद्युतीय उपकरणहरू, पुस्तक, नोट, झोला लैजान तथा मेशिनको प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या अंक र अंक भार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र वा विषयमा उल्लेख गरे बमोजिम हुनेछ ।
- विषयगत परीक्षाको एउटा प्रश्नमा उपप्रश्नहरू समेत सोध्न सकिनेछ । यस्तो अवस्थामा हरेक उपप्रश्नहरूको अंकभार विभाजन गरिनेछ ।
- प्रथम पत्र बाहेक अन्य पत्रहरूमा प्रत्येक खण्डका लागि तोकिए बमोजिम छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।
- पाठ्यक्रममा समावेश भएका ऐन, कानून, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडी (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भएका) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा समाविष्ट भएको सम्झिनु पर्नेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्तांकको पचास प्रतिशत अंक तथा द्वितीय चरणको प्राप्तांक जोडी कूल अंकको आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।
- लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तिम चरणको परीक्षामा सामेल गराइनेछ ।
- लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अंकको योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- उल्लिखित सेवा र अन्तर्गतका समूहको खुला र समावेशी समूहको एउटै प्रश्नपत्रको माध्यमबाट संयुक्त र एकीकृत परीक्षा लिईनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू हुने मिति: २०७९।१२।२२ गते देखि

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण (First Phase) : लिखित परीक्षा (Written Examination)

प्रथम पत्र : प्रशासनिक अभिरुची परीक्षण

खण्ड (क)

सामान्य सचेतना (General Awareness) (५० अंक)

१. भूगोल (प्रश्न संख्या: ४)
 - १.१ विश्वको भूगोल: महादेशहरू र तिनमा पर्ने देशहरूको नाम, विश्वका प्रमुख नदी र महासागरहरू, हावापानी र जलवायु, भुपरिवेष्टित मुलुकहरू र तिनका अधिकारहरू
 - १.२ नेपालको भौगोलिक अवस्था: हिमाल, पहाड र तराई, नदीहरू, बनजंगल, राष्ट्रिय निकुञ्ज र आरक्षहरू
 - १.३ नेपालको जनगणना २०७८ र जनसांख्यिक प्रवृत्ति
२. इतिहास (प्रश्न संख्या: ४)
 - २.१ विश्वको संक्षिप्त इतिहास: पुनर्जागरण, म्याग्नाकार्टा, प्रथम र दोस्रो विश्वयुद्ध, संयुक्त राष्ट्रसंघ
 - २.२ नेपाल देशको स्थापना, प्राचिनकाल देखि नेपाल एकीकरण सम्मको संक्षिप्त जानकारी, सुगौली सन्धि, राणाकालको शासन व्यवस्था, पञ्चायत कालिन शासन व्यवस्था, नेपाल भारत मैत्री सन्धि, प्रजातन्त्रको स्थापना, जनमत संग्रह, बहुदलीय व्यवस्था, सशस्त्र द्वन्द्व र यसका प्रभाव, विस्तृत शान्ति सम्झौता र गणतन्त्रको स्थापना, संविधानसभा र नेपालको संवैधानिक विकासक्रम
३. विश्व तथा नेपालको अर्थव्यवस्था (प्रश्न संख्या: ५)
 - ३.१ महामन्दी (सन् १९२९-१९३९) र राज्यकेन्द्रित अर्थतन्त्र, खुला बजारमूखी अर्थतन्त्र, समाजवादी अर्थ व्यवस्था, भू-मण्डलीकरण, विश्व व्यापार संगठनको स्थापना र उद्देश्य, सन् २००७/०८ को वित्तीय संकट, निजीकरण, सार्वजनिक निजी सहकारी
 - ३.२ नेपालको अर्थतन्त्रका प्रमुख सूचकहरू, प्राथमिक, द्वितीय र तृतीय क्षेत्रको योगदान र अवस्था, आर्थिक, वित्तीय र मौद्रिक नीतिको परिचय र उद्देश्यहरू, चालू पञ्चवर्षीय योजनाको मुख्य सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र प्राथमिकता (सुदूरपश्चिम प्रदेशको समेत), बैंक र वित्तीय संस्थाहरूको उत्पादन र रोजगारीमा भूमिका, उद्यमशीलता प्रवर्धन, नेपालको वैदेशिक व्यापार, भुक्तानी सन्तुलन, वैदेशिक लगानीको वर्तमान प्रवृत्ति
 - ३.३ दीगो विकासका लक्ष्यहरू र नेपालको वर्तमान अवस्था, अतिकम विकसित देशबाट विकासशील राष्ट्रमा स्तरोन्नतीका सर्त र सूचकहरूको जानकारी
४. सुदूरपश्चिम प्रदेशको ऐतिहासिक, आर्थिक, सामाजिक अवस्था (प्रश्न संख्या: ६)
 - ४.१ मध्यकालीन डोटीको इतिहास, सुदूरपश्चिम प्रदेशको राजनीतिक, प्रशासनिक, आर्थिक एवं सामाजिक मुद्दा र सवालहरू, सुदूर पश्चिमको भाषा, कला र साहित्य
 - ४.२ सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्य आर्थिक सूचकहरू, सुदूरपश्चिम प्रदेशका आर्थिक संभावनाहरू, पर्यटन, कृषि, जलविद्युत, खानी, पूर्वाधारहरूको वर्तमान अवस्था
 - ४.३ सुदूरपश्चिम प्रदेशको साक्षरता दर, भर्ना दर, विद्यालय छाड्ने दर, टिकाउ दर, शैक्षिक गुणस्तरको अवस्था, विद्यालय तथा विद्यार्थी संख्या, प्राविधिक शिक्षा, उच्च शिक्षाको अवस्था, राष्ट्रिय तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशको रोजगारी र बेरोजगारीको वर्तमान तथ्य, तथ्यांक र प्रवृत्तिहरू, विप्रेषण र यसको उपयोग, रोजगार प्रवर्धन, स्वरोजगारी र उद्यमशीलता विकासका वर्तमान नीति र उपायहरू
 - ४.४ प्रमुख स्वास्थ्य सूचकहरू, दीगो विकास र स्वास्थ्य अवस्था, पोषणको स्तर, सर्ने र नसर्ने रोगहरू, महामारी, HIV/AIDS, Covid-19, दादुरा लगायतको महामारी र रोकथाम, खाद्य असुरक्षाको प्रवृत्ति र हटाउने उपाय, स्वस्थ जीवन जीउने उपायहरू, खाद्य पोषण सम्बन्धी जानकारी
५. वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापन: (प्रश्न संख्या: ३)

भोकमरी, वाढी पहिरो, भुकम्प, आगलागी, महामारी, वन विनाश, सडक दुर्घटना, वायु प्रदूषण, मौसम परिवर्तन, विपद् जोखिम न्यूनीकरणको अन्तर्राष्ट्रिय कार्यढाँचा र राष्ट्रिय कार्ययोजना, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नेपाल पक्ष राष्ट्र भएका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरू, Cop 26, 27 र जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी पेरिस सम्झौताका मुख्य प्राथमिकताहरू, विपद्का कारण र रोकथामका उपायहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

६. शासकीय प्रणाली:

(प्रश्न संख्या: ५)

नेपालको संविधान, संघीय शासन प्रणाली, राजनैतिक दलहरू, निर्वाचन प्रणाली, तीन तहका शासकीय संरचना, तीन तहका साझा र एकल अधिकारका सूचीहरू, तीन तहहरू बिच शासकीय अन्तर सम्बन्ध, सुदूरपश्चिम प्रदेशको शासकीय संरचना, प्रदेशको राजनैतिक र प्रशासनिक संगठन, स्थानीय तहहरूको सामान्य विवरण, सुशासन, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, सेवा प्रवाहमा प्रविधिको प्रयोग, प्रभावकारी सेवा प्रवाहका उपायहरू

७. विज्ञान तथा प्रविधि:

(प्रश्न संख्या: ६)

औद्योगिक क्रान्तिको शुरुवात, प्रथम, दोस्रो, तेस्रो र चौथो औद्योगिक क्रान्ति, महत्वपूर्ण वैज्ञानिक आविष्कारहरू, Internet को आविष्कार, एनालग देखि डिजिटल प्रविधिको परिचय, स्मार्ट फोन प्रविधि, डाटा सेक्युरिटी, आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स, Office Automation, Internet of things, Block Chain Technology, Open Government Data System, नेपालको नागरिक एप, नेपालका सरकारी अटोमेशनका प्रणालीहरू जस्तै, LMBIS, PLMBIS, PAMS, CGAS, अनलाईन सेवा प्रभावहरू जस्तै: e-Passport System, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण प्रणाली, धितोपत्र बोर्डको Mero Share, नापी विभागको Mero Kitta, सवारी साधन अनुमतिपत्रको अनलाइन प्रणालीहरूका सम्बन्धमा सामान्य जानकारी, स्याटेलाइट प्रविधिको विकास र प्रभाव, सामाजिक सञ्जालको उपयोग, Digital Governance संग सम्बन्धित शब्दावली र विज्ञान प्रविधि र सूचना प्रविधिका सम्बन्धी समसामयिक ज्ञान

८. मानव अधिकार, सामाजिक न्याय र समावेशीकरण:

(प्रश्न संख्या: ४)

मानव अधिकारको परिचय, मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र १९४८, अन्तराष्ट्रिय अदालत (ICJ), International Human Rights Commission, Global Watch, Human Rights Watch, United Nations High Commissioner for Refugee (UNCHR) Amnesty International, International Committee of Red Cross, नेपालको राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको स्थापना, मुख्य उद्देश्य, कार्य र भूमिकाहरू, सामाजिक न्याय, सामाजिक समावेशीकरण, आरक्षणको परिचय तथा वर्तमान कानूनी अवस्था, विश्व समावेशी सूचकमा नेपालको स्थान, समावेशीकरणको प्रभाव र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा मानव अधिकार र समावेशीकरणको अवस्था, समस्या र समाधान, नेपाल र सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा व्याप्त सामाजिक अन्धविश्वासहरू र तिनको निराकरण

९. खेल, साहित्य, संगीत, कला र पुरुस्कार:

(प्रश्न संख्या: ३)

ओलम्पिक खेलकुद, SAG खेलकुद, नेपाल र सुदूरपश्चिम प्रदेशका खेलकुद संघ संस्था, खेल र खेलाडी, साहित्य, संगीत, कला र पुरस्कार सम्बन्धी राष्ट्रिय र सुदूरपश्चिम प्रदेशस्तरका विविध गतिविधिहरू

१०. क्षेत्रीय र अन्तराष्ट्रिय संगठन/निकाय/लगायत:

(प्रश्न संख्या: ४)

UNO, SAARC, BIMSTEC, EU, ASEAN, G20, Asia Pacific Travel Association, ADB, World Bank, UNDP, ILO, WTO, IMF, WHO, WIPO, UNICEF, WFP, AIIB, Transparency International, Financial Action Task Force (FATF), International Criminal Police Organization (INTERPOL), Belt and Road Initiative (BRI), BRICKS लगायत संघसंस्थाको स्थापना, उद्देश्य र नेपालले प्राप्त गर्ने फाइदाहरू

११. सामान्य प्रशासनिक/व्यवस्थापकीय ज्ञान र समसामयिक विषयहरू:

(प्रश्न संख्या: ६)

व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरू: शास्त्रीय सिद्धान्तहरू, नवशास्त्रीय र आधुनिक सिद्धान्तहरूको सामान्य परिचय, Ergonomics, विविधता व्यवस्थापन, ज्ञान व्यवस्थापन, प्रतिभा व्यवस्थापन, शासनमा नवप्रवर्तन, अनुमगन र मूल्यांकनका सिद्धान्तहरू, सामूहिक सौदाबाजी, टिम कार्य, सह-शासन, सह-उत्पादन, सार्वजनिक जवाफदेहिता, कुशलता र सृजनात्मकता, SWOT Analysis, Net Present Value (NPV), Internal Rate of Return (IRR), Economics of Scale हरूको अवधारणा र उपयोग, समसामयिक घटनाक्रमहरूको सामान्य जानकारी

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख)

अभिरुची परीक्षण (General Aptitude Test) : (३० अंक) (प्रत्येक एकाईबाट ६ प्रश्न)

1. **Verbal reasoning:** series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, common property, matrices, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, course of action etc.
2. **Non-verbal reasoning:** series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, figure formation and analysis, dot situation, water images, mirror images, embedded figures
3. **Quantitative aptitude:** arithmetical reasoning/operation. Percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work etc.
4. **General mental ability:** logical reasoning and analytical ability
5. **Data interpretation:** charts, graphs, tables, data sufficiency

खण्ड (ग)

नेपाली तथा अंग्रेजी भाषा दक्षता परीक्षण: (२० अंक)

१. नेपाली भाषा परीक्षण:

(प्रश्न संख्या १०)

सरकारी कामकाजमा प्रयोग हुने नेपाली भाषा स्तरीय, शुद्ध र आधिकारिक हुनुपर्ने भएकोले टिप्पणी लेखन, निर्णय लेखन, ऐन कानूनहरू लेखन, पत्राचार, आदेश, विज्ञप्ति, सूचना प्रकाशन, वार्षिक प्रतिवेदन, निमन्त्रणा, कबुलियतीनामा, बयान, वेवसाईट, नीतिको मस्यौदा लेखन लगायतका सबै प्रकारका सरकारी दस्तावेजहरू तयार गर्दा कर्मचारीले लेख्ने भाषा शुद्धाशुद्धी परीक्षण

परीक्षण गरिने सीपहरू:

वर्ण विन्यास, पदसङ्गति, नाम, सर्वनाम, क्रिया, विशेषण, अव्यय, काल, वाच्य, पदवर्ग, अनुकरणात्मक शब्द, कारक र विभक्ति, लिङ्ग, वचन, पुरुष, उल्टो अर्थ आउने शब्द, पर्यायवाची शब्द, मौलिक शब्द, तत्स शब्द, तद्भव शब्द, स्वदेशी आगन्तुक शब्द, विदेशी आगन्तुक शब्द, उपसर्ग लागेर निर्मित शब्द, प्रत्यय, समास, ह्रस्व दीर्घ, श, ष, स तथा ब र व, शिरबिन्दु र चन्द्रबिन्दुको प्रयोग गर्ने क्षमताको परीक्षण ।

२. English Proficiency Test:

(प्रश्न संख्या १०)

The objectives of this test are:

- ❖ To assess the understanding of their language through reading comprehension
- ❖ To assess the candidates vocabulary
- ❖ To examine their syntactic ability

Expected English language proficiency level of the candidates is based on the competency required to understand and write official letter, press release, preparing reports, joint communiqué, drafting laws and policies etc.

२.१ **Comprehension:** Questions will be asked on the passage given. The questions will try to accommodate the following areas: fact finding, inferential, core theme, true/false identification, issues raised and language based.

२.२ **Vocabulary:** Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. The questions will be of the following nature: Meaning of the words, single word for expressions, synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones.

२.३ **Syntactic ability:** Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. The questions will be based on the following categories: Agreement, tense, parallel structures, clauses, modifier, conditionals, phrasal expressions, shifts, transformations, varieties, prepositions/conjunctions and parts of speech.

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण (Second Phase) : लिखित परीक्षा (Written Examination)

द्वितीय पत्र : शासन प्रणाली (Governance System)

खण्ड (क)

राज्य, शासन प्रणाली र सुशासन (३ प्रश्न × १० अंक)

१. शासनका आधारभूत पक्षहरू
२. राष्ट्र निर्माण र राज्य निर्माणको अवधारणा
३. नेपालको शासन प्रणाली: संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूको शासकीय संरचना र मुख्य कार्यहरू
४. शासनको विकासात्मक अवस्था र चरणहरू: सार्वजनिक प्रशासन देखि नयाँ सार्वजनिक शासन सम्म
५. शासनका नवीनतम अवधारणाहरू: नयाँ सार्वजनिक शासन, सहशासन, सहनिर्माण, सहउत्पादन, डिजिटल शासन, सञ्जालीकृत शासन, बहुस्तरीय शासन र नेपाल, अनौपचारिक शासन, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारीतामूलक शासन र व्यवसायिक शासन
६. शासनमा नवप्रवर्तन: अवधारणा र विधिहरू, नेपालमा र विश्वमा अभ्यासमा भएका केही शासकीय नवप्रवर्तनहरू, प्रदेश र स्थानीय तहहरूमा सेवा प्रवाहमा नवप्रवर्तनको आवश्यकता र सम्भावना
७. सार्वजनिक संस्था र शासकीय प्रणालीको परिचय तथा विकासका उपायहरू
८. सुशासनको अवधारणा, यसका आयामहरू, अन्तर्राष्ट्रिय शासकीय सूचकांकमा नेपालको अवस्था, नेपालमा सुशासन प्रवर्धनका उपायहरू

खण्ड (ख)

संविधान र कानूनी व्यवस्था (२ प्रश्न × १० अंक)

१. नेपालको संविधान, संविधानवादको अवधारणा र अभ्यास
२. नेपालको संविधान: मूलभूत विशेषताहरू, मौलिक हकहरू, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरू, नागरिकता, नागरिक कर्तव्यहरू, प्रदेश र स्थानीय तहहरूको गठन र साझा तथा एकल अधिकारका क्षेत्रहरू
३. कानूनी शासनको अवधारणा र नेपालको अवस्था
४. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कार्यपालिका व्यवस्थापिका र न्यायपालिकाको स्वरूप तथा नियन्त्रण र सन्तुलन सम्बन्धी व्यवस्था
५. संसदीय समितिहरू र संवैधानिक निकायहरूको भूमिका
६. कानूनका स्रोतहरू र संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कानून निर्माण प्रक्रिया
७. निम्न कानूनी व्यवस्थाहरूको उद्देश्य र मुख्य मुख्य व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी
 - ८.१ निर्वाचन आयोग ऐन २०७३
 - ८.२ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४
 - ८.३ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
 - ८.४ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
 - ८.५ स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
 - ८.६ सुदूरपश्चिम प्रदेश सुशासन ऐन, २०७५
 - ८.७ सुदूरपश्चिम प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९
 - ८.८ सुदूरपश्चिम प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ग)

सार्वजनिक सेवा र व्यवस्थापन (३ प्रश्न × १० अंक)

१. सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, क्षेत्र, विशेषता र भूमिका, नागरिकमैत्री र नतिजामूलक सार्वजनिक सेवा, सार्वजनिक सेवा वडापत्र
२. तटस्थ विज्ञता, व्यवसायिकता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र जवाफदेहिता
३. सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र सार्वजनिक कोषको सुरक्षा र उपयोग
४. सार्वजनिक नीति प्रक्रिया तथा योजना: नीति, प्रस्ताव, विश्लेषण, तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन
५. व्यवस्थापनका नवीनतम अवधारणा र प्रवृत्तिहरू
६. संघीय निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा : अवधारणा, प्रकृति र अन्तरसम्बन्ध

खण्ड (घ)

स्रोत व्यवस्थापन र योजना (२ प्रश्न × १० अंक)

१. मानव पूँजी निर्माण: अवधारणा र उपायहरू
२. संघ तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशको चालू पञ्चवर्षीय योजनाको लक्ष्य, उद्देश्य र प्राथमिकताहरू
३. सुदूरपश्चिम प्रदेशका आर्थिक सम्भावनाहरूको पहिचान र विकास
४. जनसहभागितामूलक विकास र नेपालको वर्तमान अवस्था
५. सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन र सामाजिक उत्तरदायित्व
६. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन: स्रोत विकास, अनुमान, बजेट निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन

ΩΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र: समसामयिक विषय (Contemporary Issues)

खण्ड (क)

सामाजिक मामिलाहरू (३ प्रश्न × १० अंक)

१. नेपालको जनसंख्याको वर्तमान बनौट, प्रवृत्ति तथा विशेषताहरू
२. सामाजिक द्वन्द्व: कारण र व्यवस्थापन
३. सामाजिक न्याय, सामाजिक संरक्षण, सामाजिक जिम्मेवारी, सामाजिक सुरक्षा र समतामूलक समाज
४. विविधता व्यवस्थापन र सामाजिक एकीकरण
५. जनसांख्यिक लाभ: अवधारणा र उपयोग
६. शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको वर्तमान अवस्था, चुनौती र समाधान
७. खाद्य सम्पन्नता र सुरक्षा: अवधारणा, सुदूरपश्चिम प्रदेशमा खाद्य सुरक्षाको अवस्था
८. युवा शक्ति परिचालन, लैंगिक विभेदको अन्त्य, अन्धविश्वास र कुरीतिहरूको कारण र अन्त्यका उपायहरू, वालमैत्री शासन र फरक रूपमा सक्षम व्यक्तिहरूको समावेशीकरणको अवधारणा
९. श्रमिकहरूको अधिकार र कर्तव्य एवम् सामूहिक सौदावाजी

खण्ड (ख)

आर्थिक विकासका मामिलाहरू (४ प्रश्न × १० अंक)

१. आर्थिक वृद्धि र आर्थिक विकास, मानव विकास
२. आर्थिक विकासका प्रमुख क्षेत्रहरू: कृषि, पूर्वाधार, जलविद्युत, खानी, उत्पादनमूलक उद्योग, पर्यटन, रोजगारी सिर्जना
३. आर्थिक विकासमा सार्वजनिक निजी र सहकारी क्षेत्रहरूको भूमिका
४. वैदेशिक सहायता र अन्तराष्ट्रिय सहयोग
५. वैदेशिक लगानी: प्रत्यक्ष र पोर्टफोलियो
६. आर्थिक कूटनीतिका आयामहरू
७. अन्तराष्ट्रिय व्यापार सहजीकरण र पारवहन व्यवस्था
८. राष्ट्रिय र सुदूरपश्चिम प्रदेशको गरिबीको अवस्था, कारण र समाधानका उपायहरू
९. उद्यमशीलता विकास: अवधारणा र उपायहरू
१०. विश्वव्यापीकरण र विकास बिचको अन्तरसम्बन्ध र नेपालले प्राप्त गर्ने अवसर र चुनौतीहरू
११. वित्तीय र मौद्रिक क्षेत्र: वित्तीय र मौद्रिक नीतिको अवधारणा, विकास र लगानीमा बैंक र वित्तीय संस्थाहरूको भूमिका, सहकारी र लघुवित्तीय संस्थाहरू, बीमा तथा शेयर बजारको भूमिका

खण्ड (ग)

वातावरण र विकासका विविध पक्षहरू (३ प्रश्न × १० अंक)

१. दिगो विकासका लक्ष्यहरू, नेपालको वर्तमान अवस्था र दिगो विकासको स्थानीयकरण
२. पारिस्थितिक प्रणाली, जैविक विविधता र संरक्षण
३. जलवायु परिवर्तन, वातावरण प्रदूषण
४. उर्जा संकट र उर्जा संरक्षण
५. कार्बन व्यापार, हरित ईन्धनको विकास
६. विद्युतीय सवारी साधनहरूको सम्भाव्यता र उपयोग, सडक दुर्घटना न्यूनीकरण
७. फोहरमैला व्यवस्थापनका वातावरणमैत्री प्रविधि र उपायहरू
८. संकट व्यवस्थापन
९. विपद् व्यवस्थापन

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

चतुर्थ पत्र: सेवा समूह सम्बन्धी (Service related subjects)

(प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन र राजस्व समूहका लागी)

खण्ड (क)

नैतिकता र सदाचार (३ प्रश्न × १० अंक)

१. नैतिक मूल्यहरू, नैतिकता, नैतिक संहिता र सदाचारिताको अवधारणा
२. नैतिक दर्शनका आयामहरू
३. नैतिक निर्णय प्रक्रिया
४. स्वार्थको द्वन्द्व: अवधारणा र नियन्त्रण
५. पूर्वीय दर्शनका मूल्यहरू
६. नैतिक मूल्य र नैतिक चरित्र निर्माणमा परिवार, समाज र शैक्षिक संस्थाहरूको भूमिका
७. सार्वजनिक सेवामा आध्यात्मिकताको अवधारणा र यसको विकासका उपायहरू
८. सार्वजनिक जीवनका नैतिक मूल्यहरू
९. नैतिक संगठनको अवधारणा र विकास गर्ने उपायहरू
१०. नैतिकता प्रवर्धनका उपायहरू
११. लोकतान्त्रिक कार्य संस्कृतिको अवधारणा र विकास
१२. कर्मचारीहरूले पालना गर्नुपर्ने आचरण र अनुशासन तथा दण्ड र सजाय
१३. सार्वजनिक जवाफदेहिताको अवधारणा, सिद्धान्त र अभ्यास
१४. जवाफदेहिता, लोकतन्त्र र सुशासनबीचको अन्तरसम्बन्ध
१५. व्यावसायिकताको विकास: अवधारणा र उपायहरू

खण्ड (ख)

सार्वजनिक सेवा प्रवाह (५ प्रश्न × १० अंक)

१. सुदूरपश्चिम प्रदेशको सांगठनिक संरचना र प्रवाह गर्ने सेवाहरू
२. स्थानीय तहले प्रदान गर्ने सेवाहरू
३. कार्यालयमा जिन्सी व्यवस्थापन: खरिद योजना, माग फाराम, खरिद आदेश, खरिद प्रक्रिया, दाखिला र निकास, मर्मत सम्भार र बीमा, जिन्सी निरीक्षण र प्रतिवेदन, जिन्सी सामानको लिलामी, खर्च भएर जाने र खर्च भएर नजाने सामग्रीहरूको अभिलेख राख्ने विधि, Public Asset Management System (PAMS) को बारेमा जानकारी
४. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा प्रविधिको उपयोग: इमेल, इन्टरनेट, सामाजिक सञ्जालहरू, अफिस अटोमेसन, अनलाईन सेवा प्रवाह, अनलाईन गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोग, सरकारी डिजिटल डेटाको सम्बेदनशीलता र सुरक्षा सम्बन्धी चुनौतीहरू र समाधान
५. सरकारी निर्णय प्रक्रिया र स्तरीय टिप्पणी लेखन
६. स्थानीय तहको कार्यपालिका र प्रदेश मन्त्रपरिषदमा पेश हुने प्रस्ताव लेखन
७. अध्ययन भ्रमण, छानबिन प्रतिवेदनहरू लेख्ने विधि तथा मुचुल्का तयार गर्दा अपनाउनुपर्ने विधि र ढाँचा
८. बैठकको माइन्युटिडका विधिहरू र स्तरीय माइन्युटिड
९. नीति मस्यौदा, अवधारणापत्र, सोचपत्र, कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गर्ने विधि
१०. प्रेस विज्ञप्ति तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने विषयहरू र नमूना तयारी
११. विविध प्रकारका सरकारी पत्राचार, परिपत्रहरू तयार गर्दा लेख्ने भाषा, विषय र ढाँचा
१२. सुदूरपश्चिम प्रदेशको सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित कानूनहरूमा भएका महत्वपूर्ण व्यवस्थाहरू:
 - १२.१ सुदूरपश्चिम प्रदेश सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०७९
 - १२.२ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली २०६५

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १२.३ संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७
- १२.४ सुदूरपश्चिम प्रदेश कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५
- १२.५ सुदूरपश्चिम प्रदेश तथा स्थानीय तह (समन्वय र विवाद समाधान) सम्बन्धी ऐन, २०७९
- १२.६ प्रदेश विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५
- १२.७ सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७९
- १२.८ सार्वजनिक निजी साझेदारी ऐन, २०७५

खण्ड (ग)

आर्थिक प्रशासन: (२ प्रश्न × १० अंक)

१. बजेट प्रणाली: बजेटको अवधारणा, वार्षिक र बहुवर्षीय बजेट, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बजेट वक्तव्य स्वीकृति र अख्तियारी
२. बजेट चक्र: बजेट निर्माण, कार्यावयन र मूल्यांकन
३. राजस्वको अवधारणा: संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूको राजस्वका क्षेत्राधिकारहरू
४. अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्वको बाँडफाँडको वर्तमान व्यवस्थाहरू
५. सुदूरपश्चिम प्रदेशका राजस्वका मुख्य स्रोतहरू र सम्भावनाहरू
६. सरकारी लेखा र लेखापरीक्षण पद्धति, आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षण, वित्तीय अनुशासन पालनाका उपायहरू र बेरुजु अभिलेख र फछर्योटका विधि, दैनिक भ्रमण भत्ता सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

चतुर्थ पत्र: सेवा समूह सम्बन्धी (Service related subjects)

(प्रशासन सेवा, लेखा र लेखा परीक्षण समूहका लागि)

खण्ड (क)

नैतिकता र सदाचार (३ प्रश्न × १० अंक)

१. नैतिक मूल्यहरू, नैतिकता, नैतिक संहिता र सदाचारिताको अवधारणा
२. नैतिक दर्शनका आयामहरू
३. नैतिक निर्णय प्रक्रिया
४. स्वार्थको द्वन्द्व: अवधारणा र नियन्त्रण
५. पूर्वीय दर्शनका मूल्यहरू
६. नैतिक मूल्य र नैतिक चरित्र निर्माणमा परिवार, समाज र शैक्षिक संस्थाहरूको भूमिका
७. सार्वजनिक सेवामा आध्यात्मिकताको अवधारणा र यसको विकासका उपायहरू
८. सार्वजनिक जीवनका नैतिक मूल्यहरू
९. नैतिक संगठनको अवधारणा र विकास गर्ने उपायहरू
१०. नैतिकता प्रवर्धनका उपायहरू
११. लोकतान्त्रिक कार्य संस्कृतिको अवधारणा र विकास
१२. प्रदेश निजामती कर्मचारीहरूले पालना गर्नुपर्ने आचरण र अनुशासन तथा दण्ड र सजाय
१३. सार्वजनिक जवाफदेहिताको अवधारणा, सिद्धान्त र अभ्यास
१४. जवाफदेहिता, लोकतन्त्र र सुशासनबीचको अन्तरसम्बन्ध
१५. व्यावसायिकताको विकास: अवधारणा र उपायहरू

खण्ड (ख)

आर्थिक प्रशासन र खरिद व्यवस्थापन (३ प्रश्न × १० अंक)

१. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था
२. बजेट प्रणाली: बजेटको अवधारणा, वार्षिक र बहुवर्षीय बजेट, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बजेट वक्तव्य स्वीकृति र अख्तियारी
३. बजेट चक्र: बजेट निर्माण, कार्यावयन र मूल्यांकन
४. राजस्वको अवधारणा: संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूको राजस्वका क्षेत्राधिकारहरू
५. अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्वको बाँडफाँडको वर्तमान व्यवस्थाहरू
६. रकम निकासा र रकमान्तर सम्बन्धी विधि, प्रक्रिया एवम् खर्चको नियमित प्रतिवेदन र प्रगति समीक्षा
७. बजेट र आर्थिक प्रशासनमा प्रयोग भईरहेका विभिन्न प्रणालीहरू: Line ministry Budget Information System(LMBIS), Province Line ministry Budget Information System(PLMBIS), Sub-National Treasury Regulatory Application(SUTRA), Revenue Management System(RMIS), Computerized Government Accounting System(CGAS), Treasury Single Account(TSA),Public Assets Management System(PAMS), Public Expenditure and Financial Accountability(PEFA), Medium Term Budgetary Framework(MTEF)
८. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा राजस्व बाँडफाँड र राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको भूमिका
९. अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण सम्बन्धी जानकारी
१०. संचित र विभाज्य कोष सम्बन्धी व्यवस्थाहरू (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह)
११. करको सिद्धान्त र प्रकारहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

- प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
१२. कार्यालयमा जिन्सी व्यवस्थापन: खरिद योजना, माग फाराम, खरिद आदेश, खरिद प्रक्रिया, दाखिला र निकास, मर्मत सम्भार र बीमा, जिन्सी निरीक्षण र प्रतिवेदन, गुणस्तर परीक्षण, भेरिएसन र मूल्य समायोजन, जिन्सी सामानको लिलामी, खर्च भएर जाने र खर्च भएर नजाने सामग्रीहरूको अभिलेख राख्ने विधि
 १३. वैदेशिक सहायताका आयोजनाहरूमा कोषपूर्ति कोष (Impressed Fund), डेजिगनेटेड कोष (Designated Fund), शोधभर्ना र कोषपूर्ति (Reimbursement ad Replenishment) सम्बन्धी व्यवस्थाहरू
 १४. सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७९ तथा नेपाल सरकारको आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, सार्वजनिक खरिद ऐन, आर्थिक ऐन र विनियोजन ऐन सम्बन्धी मुख्य मुख्य व्यवस्थाहरू

खण्ड (ग)

लेखा, लेखा परीक्षण र वित्तीय अनुशासन (४ प्रश्न × १० अंक)

१. लेखाको अवधारणा, सिद्धान्तहरू, नगदमा आधारित र प्रोदभावी लेखा प्रणाली, प्रारम्भिक लेखांकन र खातामा प्रविष्टी खाता सूची (Charts of Account)
२. सरकारी लेखा प्रणाली: व्यावसायिक र सरकारी लेखा बीचको फरक तथा सरकारी लेखा प्रणालीमा प्रयोग हुने म॰ले॰प फारामहरू
३. नेपालको सार्वजनिक लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standard), नेपाल लेखामान बोर्ड र नेपाल लेखापरीक्षण मान (Nepal Auditing Standard) को परिचय र कार्यहरू
४. राजस्व शीर्षक र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण, राजस्वको लेखा र वर्गीकरण
५. जिन्सी, धरौटी, आम्दानी, खर्च, सदर, स्याहा र लेखा राख्ने विधिहरू
६. आन्तरिक नियन्त्रणका विधिहरू
७. लेखा परीक्षणको सिद्धान्त, प्रकार, मापदण्ड, आन्तरिक लेखा परीक्षण, बाह्य लेखापरीक्षण, कार्यमूलक लेखा परीक्षण, जोखिममा आधारित लेखा परीक्षण, विधि विज्ञान लेखा परीक्षण, कर लेखा परीक्षण र लेखा परीक्षणमा जालसाजी अनुसन्धान
८. महालेखा परीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार एवम् लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र बेरुजु फछ्यौट
९. सरकारी लेखा परीक्षणमान र नेपाल लेखामान को परिचय र भूमिका
१०. लेखा परीक्षण योजना
११. बेरुजुको परिचय, कम गर्ने विधिहरू र फछ्यौटमा कार्यालयको जवाफदेहिता
१२. वासलात: सम्पत्ति र दायित्वको वर्गीकरण, स्थिर सम्पत्ति र दायित्व, चालु सम्पत्ति र दायित्व, भौतिक र अभौतिक सम्पत्ति, कृत्रिम सम्पत्ति, खेर जाने तथा तरल सम्पत्ति, दीर्घकालीन दायित्व, संभाव्य दायित्व
१३. नाफा नोक्सान र आय व्ययको लेखा, हासको अवधारणा, कारण र तरिका एवम् जगेडा कोष, बैंक सन्तुलन हिसाब
१४. लागतको लेखा: लागत लेखाको अवधारणा, लागतका तत्वहरू, प्रत्यक्ष लागत र अप्रत्यक्ष लागत तथा परिवर्तनशील लागत
१५. व्यवस्थापन लेखा: अवधारणा विकास विशेषता विधि उद्देश्य र कार्यहरू
१६. नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट ऐन, २०५३ मा भएका महत्वपूर्ण व्यवस्थाहरू
१७. व्यावसायिक क्षेत्रमा हुने आर्थिक अपचलन तथा सम्पत्ति शुद्धिकरण नियन्त्रण सम्बन्धी व्यवस्थाहरू
१८. लेखा परीक्षण सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संस्थाहरू: The Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN), The International Organization of Supreme Audit Institutions(INTOSAI), Asian Organization of Supreme Audit Institutions) ASOSAI हरूको भूमिका र कार्यहरू

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अन्तिम चरण : सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तरवार्ता

१. सूचना प्रविधि सीप परीक्षण

(पूर्णाङ्क १०)

प्रयोगात्मक परीक्षाको योजना (Practical Examination Scheme)

परीक्षणको विषयहरू

१.१ Devanagari Typing

१.२ English Typing

१.३ Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents.
- Mail merge

१.४ Electronic Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Workbook
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number, Protection, Margins and text wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc.)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१.५ Presentation System:

- Introduction to presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer.
- Slide Show
- Animation
- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

१.६ Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Use & Update of Antivirus
- Concept of virus, worm, spam etc.
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements, Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of file, folder, menu, toolbar
- Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools
- Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)

प्रयोगात्मक सूचना प्रविधि सीप परीक्षणका आधारहरू

क्र.सं.	विषय	अङ्क	समय
१.	Devanagari Typing को लागि कम्तीमा १५० शब्दहरू भएको Nepali Text दिइनेछ। Nepali Unicode को प्रयोग गर्न पर्नेछ।	२.५	५ मिनेट
२.	English Typing को लागि टाइप गर्न कम्तीमा २०० शब्दहरू भएको English Text दिइनेछ।	२.५	५ मिनेट
३.	Word processing: a. copy and paste b. inserts table, picture, and shape c. page set up	२	१० मिनेट
४.	Electronic spreadsheet	१	
५.	Presentation system	१	
६.	Windows basic, Email and Internet	१	

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Devanagari Typing Skill Test परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिम अंक दिइनेछ

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words / Minute)	पाउने अङ्क
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट	० अङ्क
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट	०.५० अङ्क
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
१७.५ वा सोभन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२२.५ वा सो भन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

English Typing Skill Test परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिम अंक दिइनेछ

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words / Minute)	पाउने अङ्क
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट	० अङ्क
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट	०.५० अङ्क
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
२१ वा सोभन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२७ वा सो भन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

Devanagari र English Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी Type गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको Devanagari र English Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words / minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{Wrong words})}{5}$$

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत अप्राविधिक तर्फ प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, राजस्व, लेखा तथा लेखापरीक्षण समूह) अधिकृतस्तर सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तरसेवा र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. सामूहिक छलफल (Group Discussion)

प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र लिइने सामूहिक परीक्षण (Group Test) परीक्षा

सामूहिक परीक्षणको १० पूर्णाङ्क र समय ३० मिनेटको हुनेछ । यो छलफल नेताविहीन छलफलको अवधारणामा आधारित हुनेछ अर्थात समूहका सदस्यहरूले समूहलाई दिइएको समसामयिक विषयमा छलफल गर्नेछन् । दिइएको प्रश्न अर्थात विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समय भित्र एकापसमा छलफल गरी व्यक्तिगत प्रश्रुति गर्नेछन् । यस परीक्षणमा उम्मेदवारको विषयलाई बुझ्ने क्षमता प्रभावकारी सञ्चार क्षमता समूहमा कार्य सम्पादन गर्न सक्ने दक्षता, सकारात्मक सोच, सृजनात्मक क्षमता, तथ्यपूर्ण तर्कहरू राख्ने क्षमताहरूको परीक्षण हुनेछ । यस परीक्षणको मूल उद्देश्य उम्मेदवारको व्यक्तिगत क्षमतालाई संगठनको सामूहिक भूमिका निर्वाहको सन्दर्भमा परीक्षण गरिनेछ ।

सामूहिक छलफलमा दिइने नमुना विषयहरू:

दिगो विकास, बढ्दो बेरोजगारी, प्रभावकारी सेवा प्रवाह, सडक दुर्घटना, वायु प्रदुषण जस्ता समसामयिक विषयहरू

३. अन्तर्वार्ता:

सवै परीक्षणहरू सकिए पश्चात अन्तिममा अन्तर्वार्ता हुनेछ । यसको पूर्णाङ्क ४५ अंकको हुनेछ । यो उम्मेदवारको व्यक्तिगत क्षमतालाई परीक्षण गर्नका लागि सञ्चालन गरिनेछ ।

ΩENDΩ